

B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 128
Cluj-Napoca 400604
+40-246-42.46.74
+40-264-41.99.58
secretariat.socasis@ubbcluj.ro
socasis.ubbcluj.ro

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3 Departamentul	Sociologie
1.4 Domeniul de studii	Sociologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	CERCETARE SOCIOLOGICĂ AVANSATĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	POSTMODERNISM ȘI GÂNDIRE CRITICĂ ÎN ȘTIINȚELE SOCIALE						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. GABRIEL TROC						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. GABRIEL TROC						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E (Examen)	2.7 Regimul disciplinei	Obligativu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	3.2 Din care: curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	3.5 Din care: curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					55
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					57
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual		158			
3.8 Total ore pe semestru (nr.credite x 25h)		200			
3.9 Numărul de credite		8			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sala de curs, proiector, pc, tablă
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sala de curs, proiector, pc, tablă

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea teoriilor și metodelor de bază ale domeniului Sociologie și utilizarea adecvată a acestor cunoștințe în cercetarea științifică • Capacitatea de a valorifica cunoștințele și metodele învățate în diverse contexte și activități sociale • Comunicarea scrisă și orală în scop profesional într-o limbă de circulație internațională și deprinderea de a lucra eficient în contexte culturale diferite • Capacitatea de a utiliza calculatorul și noile tehnologii în activitățile profesionale specifice domeniului precum și pentru activități de comunicare profesională
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea cunoștințelor și metodelor învățate în contexte și activități sociale diverse; • Comunicarea scrisă și orală în scop profesional într-o limbă de circulație internațională și deprinderea de a lucra eficient în contexte culturale diferite; • Utilizarea competentă a calculatorului și a noilor tehnologii în activitățile profesionale specifice domeniului precum și pentru activități de comunicare profesională; <ul style="list-style-type: none"> • Munca eficientă în echipe transdisciplinare pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- și interorganizațional.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune să-i familiarizeze pe studenți cu principalele orientări teoretice și social-politice ale societății contemporane catalogate drept « postmodernă » : relativism cultural, politici ale diferenței, cultul toleranței față de minorități, delegitimarea metanarațiunilor moderne etc.
7.2 Obiectivele specifice	Pornind de la principalii termeni și concepte vehiculate în literatura postmodernă, cursul continuă prin clarificarea genealogie modernului, cu accent pe elementele centrale ale etosului modern : raționalitate, progres, « ruptura cu trecutul », laicitate șamd, inventariind apoi principalele inovații ale modernului (a căror legitimitate este deconstruită azi de diferite ramuri ale postmodernismului) : umanismul constituit în jurul definiției omului ca animal rațional ; timpul profan, istoric, linear și ireversibil ; societatea ca proiect rațional ; emanciparea universală ; superioritatea civilizației occidentale, etc. In continuare se urmărește hiatul dintre proiectul Iluminist și prima realizare a sa, în secolul XIX, prin : industrializare, capitalism, separarea sferelor culturii, biopolitică. În partea a doua sunt prezentați doi autori reprezentativi pentru genealogia postmodernismului : Nietzsche și Foucault. Ultima parte se concentrează asupra aspectelor estetice, sociale și politice ce rezultă din deconstrucția modernului așa cum este întreprinsă aceasta de postmodernism.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Obs.
1. Introducerea principalilor termeni și concepte: “modern”, “modernism”, “postmodernism”, “postmodernitate”, “modernitate târzie”, “deconstructivism”, “poststructuralism”, “antifundaționism”. Caracterul “epocal” al postmodernismului în raport cu modernul.	prelegere	
2. Modernitatea și alteritatea exotică.	prelegere	
3. Percepția politică a timpului: “sfârșitul istoriei” (F. Fukuyama); “epoca post-industrială” (Daniel Bell); “modernitate fluidă” (Z. Bauman). Social-democrația și cea de-a “treia cale”.	prelegere	

4. Etica postmodernă: Etica modernă a datoriei și fundamentele ei. Relaxarea constrângerilor morale ca urmare a mișcărilor liberaționiste. Reinventarea postmodernă a eticii ca “etică nedureroasă” a individului autonom. Etici conjuncturale și “post-umaniste”.	prelegere	
5. Conceptul de “postmodern” la Jean François Lyotard: cunoașterea în societățile informatizate. Pierderea încrederii în “metapoveștirile” moderne de legitimare. Perspectiva postmodernă asupra legăturilor sociale. Instalarea neoliberalismului.	prelegere	
6. Rădăcinile filozofice ale postmodernismului (I) Filozofia ca artă și religie – Friedrich Nietzsche. Programul: recuperarea unității dintre gândire și viață. Modernitatea ca apăsătoare istorie a nihilismului. Depășirea nihilismului: supraomul. Etica “omului nobil”.	prelegere	
7. Rădăcinile filozofice ale postmodernismului (II) Cunoaștere și putere – Michel Foucault. Istoria ca genealogie. Discursul. Obiectivare/subiectivare. Bioputerea. Cunoaștere-adevăr-putere.	prelegere	
8. Rădăcinile filozofice ale postmodernismului (III) Critica logocentrismului; deconstructivismul - Jacques Derrida. Istoria metafizicii ca limbaj. Arhi-scrierea. Decentrarea subiectului. Lectura deconstructivă.	prelegere	
9. Postmodernismul și politica culturală. Politica transferată în sfera culturii. Postmodernitate, postcolonialism și postsocialism. Feminism și postmodernism. Politica diferenței.	prelegere	
10. Dezbateri: Neoliberalismul	dezbateri	
11. Dezbateri: Feminismul contemporan	dezbateri	
12. Dezbateri: Ecologism/Încălzire globală	dezbateri	
13. Dezbateri: Marxismul astăzi	dezbateri	
14. Dezbateri: Noile mișcări de protest: "Primăvara arabă"; "Occupy"; „Me Too” etc.	dezbateri	
8.2 Seminar		
1. Introducerea principalilor termeni și concepte Călinescu, Matei - <i>Cinci fețe ale modernității</i> , Univers, București, 1994	analiza de text, dialogul tematizat	
2. Modernitatea și alteritatea exotică (se proiectează și dezbate filmul documentar “Zoos Humain”).	analiza de discurs video, dialogul tematizat	
3. Percepția politică a timpului Fukuyama, Francis – <i>Sfârșitul istoriei?</i> , Vremea, București, 1994	analiza de text, dialogul tematizat	
4. Etica postmodernă Bauman, Zygmunt – <i>Etica postmodernă</i> , Amarcord, Timișoara, 2000	analiza de text, dialogul tematizat	
5. Sfârșitul metanarațiunilor Lyotard, Jean François - <i>Condiția postmodernă</i> , Babel, București, 1994	analiza de text, dialogul tematizat	
6. Rădăcinile filozofice ale postmodernismului (I) Nietzsche, Friedrich - <i>A Doua considerație inoportună</i> , Ararat, București, 1994	analiza de text, dialogul tematizat	
7. Rădăcinile filozofice ale postmodernismului (II) Foucault, Michel - <i>Biopolitică și medicină socială</i> , Ideea Design & Print, București, 2003 88.	analiza de text, dialogul tematizat	
8. Rădăcinile filozofice ale postmodernismului (III) Derrida, Jacques - <i>Despre Gramatologie</i> , Tact, 2009	analiza de text, dialogul tematizat	
9. Prezentare și analiză de text: a. Terry Eagleton, <i>Why Marx was Right</i> , Yale University Press, 2011, Cap. 1 b. Boris Buden, <i>Despre sfârșitul postcomunismului. Zonă de trecere</i> , Tact, 2012, Cap. Turnura cinică	proiect de grup, dialogul tematizat	
10. Prezentare și analiză de text: a. Terry Eagleton, <i>Why Marx was Right</i> , Yale University Press, 2011, Cap. 2 b. Boris Buden, <i>Despre sfârșitul postcomunismului. Zonă de trecere</i> , Tact, 2012, Cap. Când libertatea a avut nevoie de copii	proiect de grup, dialogul tematizat	
11. Prezentare și analiză de text:	proiect de grup, dialogul tematizat	

a. Terry Eagleton, <i>Why Marx was Right</i> , Yale University Press, 2011, Cap. 3 b. Boris Buden, <i>Despre sfârșitul postcomunismului. Zonă de trecere</i> , Tact, 2012, Cap. Unde era societatea?		
12. Prezentare și analiză de text: a. Terry Eagleton, <i>Why Marx was Right</i> , Yale University Press, 2011, Cap. 4 b. Boris Buden, <i>Despre sfârșitul postcomunismului. Zonă de trecere</i> , Tact, 2012, Cap. „Tovarăși, nici acum nu mi-e rușine de trecutul meu comunist”	proiect de grup, dialogul tematizat	
13. Prezentare și analiză de text: 1. Mike Davis, <i>Springs confronts winter</i> , NLR, 72, Nov-Dec 2011 1. Terry Eagleton, <i>Why Marx was Right</i> , Yale University Press, 2011, Cap. 5 2. Boris Buden, <i>Despre sfârșitul postcomunismului. Zonă de trecere</i> , Tact, 2012, Cap: Viitorul: utopia după sfârșitul utopiei	proiect de grup, dialogul tematizat	
8.3 Bibliografie Bauman, Zygmunt – <i>Etica postmodernă</i> , Amarcord, Timișoara, 2000 Boris Buden - <i>Despre sfârșitul postcomunismului. Zonă de trecere</i> , Tact, 2012 Călinescu, Matei - <i>Cinci fețe ale modernității</i> , Univers, București, 1995 Connor, Steven – <i>Cultura postmodernă</i> , Meridiane, București, 1999 Derrida, Jacques - <i>Despre Gramatologie</i> , Tact, 2009 Terry Eagleton - <i>Why Marx was Right</i> , Yale University Press, 2011 Fukuyama, Francis – <i>Sfârșitul istoriei?</i> , Vremea, București, 1994 Harvey, David - <i>Condiția postmodernității</i> , Amarcord, Timișoara, 2002 Liotard, Jean François - <i>Condiția postmodernă</i> , Babel, București, 1993 Nietzsche, Friedrich - <i>A Doua considerație inoportună</i> , Ararat, București, 1994 Foucault, Michel - <i>Biopolitică și medicină socială</i> , Idea Design & Print, Cluj, 2003 Heidegger, Martin – <i>Întrebare privitoare la tehnică în Originea operei de artă</i> , Humanitas, București, 1995 Vattimo, Gianni - <i>Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în gândirea postmodernă</i> , Pontica, Constanța, 1999		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul va avea un invitat de la Institutul de Filosofie, Academia Română

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Insușirea informațiilor predate	Examen (evidențierea gradului de însușire a terminologiei predate)	35%
10.5 Seminar/laborator	Abilitatea de documentare	Recenzie de carte (3-5 pagini la 1,5 rânduri, caracter 12)	25%
	Participare în cadrul unui proiect de grup	Proiect de grup: organizare dezbateri	40%
10.6 Standard minim de performanță: Participarea la minim două dezbateri; participarea proiectul de grup; predarea recenziei; participarea la minim 9 seminarii.			

Data completării: 15.09.2022

Semnătura titularului de curs: _____

Semnătura titularului seminariilor: _____

Data avizării în Departament:

Semnătura Directorului Departamentului _____